

DECIZIE

01 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadi
Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de avocatul Oleseă Baidan, în interesele lui Serghei Purciuc, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Iuliana Purciuc împotriva lui Serghei Purciuc cu privire la desfacerea căsătoriei, împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 12 ianuarie 2017, prin care s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit apelul lui Serghei Purciuc ca fiind depus tardiv,

c o n s t a t ă :

La 27 iulie 2011, reclamanta Iuliana Purciuc s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Serghei Purciuc cu privire la desfacerea căsătoriei.

Prin hotărârea Judecătoria Fălești din 18 august 2011, acțiunea înaintată de Iuliana Purciuc împotriva lui Serghei Purciuc cu privire la desfacerea căsătoriei a fost admisă.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 05 decembrie 2016, avocatul Constantin Gheorghiu, în interesele lui Serghei Purciuc a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Fălești din 18 august 2011, solicitând admiterea cererii de apel, repunerea în termenul de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 12 ianuarie 2017 s-a respins cererea de repunere în termen a apelului cu restituirea cererii de apel, ca fiind depusă tardiv.

La 08 februarie 2017, avocatul Oleseă Baidan, în interesele lui Serghei Purciuc a declarat recurs, solicitând casarea încheierii instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de repunere în termen a apelului.

În motivarea recursului a indicat că, consideră neîntemeiată și ilegală încheierea instanței de apel, deoarece instanța nu a reținut că, în cadrul examinării cauzei în prima instanță, Serghei Purciuc nu a fost legal citat, mai mult ca atât, mandatul avocatului Grigore Pleșca, anexat la materialele cauzei, nu este semnat de către Serghei Purciuc, nefiind semnat un contract de asistență juridică.

Totodată, susține reprezentantul recurentului că prin neadmiterea cererii de repunere în termen a apelului, lui Serghei Purciuc îi este încălcat dreptul de a dispune de apărare.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Examinând înscrisurile anexate la dosar, Colegiul reține că încheierea instanței de apel, recurată de avocatul Olesea Baidan, în interesele lui Serghei Purciuc, este emisă la 12 ianuarie 2017, și înmănată recurentului la 03 februarie 2017 (f.d. 34), astfel Colegiul consideră că recursul din 08 februarie 2017 este declarat în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului și temeiurile recursului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

După cum rezultă din materialele dosarului, la 27 iulie 2011, reclamanta Iuliana Purciuc s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Serghei Purciuc cu privire la desfacerea căsătoriei.

Fiind investită cu examinarea cauzei, prima instanță a admis acțiunea înaintată de Iuliana Purciuc împotriva lui Serghei Purciuc cu privire la desfacerea căsătoriei.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 05 decembrie 2016, avocatul Constantin Gheorghiu, în interesele lui Serghei Purciuc a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Fălești din 18 august 2011, solicitând admiterea cererii de apel, repunerea în termenul de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 12 ianuarie 2017 s-a respins cererea de repunere în termen a apelului cu restituirea cererii de apel, ca fiind depusă tardiv.

Pentru a soluționa astfel, instanța de apel a reținut că, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la 08 august 2011, în baza prevederilor Codului de procedură civilă, în vigoare până la 01 decembrie 2012, iar solicitarea privind repunerea în termen a apelului a fost înaintată la 02 decembrie 2016, în baza prevederilor Codului de procedură civilă actual, aplicând la soluționarea cauzei prevederile Codului de procedură civilă în vigoare la momentul examinării.

Întru argumentarea concluziei, instanța de apel a mai indicat că, potrivit art. 45, alin. (4) al Legii privind actele de stare civilă, declarația de eliberare a certificatului de divorț, poate fi făcută verbal și scris, pe cale de consecință constatând că Serghei Purciuc dispunea efectiv de datele privind starea sa civilă,

mai mult ca atât indicând că, în cadrul ședinței de judecată avocatul a recunoscut că Serghei Purciuc a cunoscut despre faptul divorțului din luna septembrie 2016.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că apelul este o cale ordinară de atac, obiectul căreia sunt hotărârile pronunțate de prima instanță care nu sunt definitive.

La exercitarea căii de atac - apelul, persoanele în drept să declare apel, dispun de anumite drepturi și obligații. La rândul său instanța de apel, este obligată de a respecta procedura examinării pricinii în apel atât la faza pregătirii pricinii pentru dezbaterile judiciare, cât și în cadrul dezbaterilor judiciare.

Mai mult ca atât, instanța de apel este obligată de a crea condiții obiective și reale pentru ca participanții să-și exercite în volum deplin drepturile sale procedurale, curmând în mod legal orice abuz din partea lor, și înlăturând pe măsură posibilităților, omisiunile la acest capitol, depistate în orice fază a procesului.

În conformitate cu art. 369 alin. (1), lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Potrivit art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 102 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură.

Iar, potrivit art. 105, alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație.

Aici, Colegiul reține că la materialele cauzei lipsește dovada expedierii în adresa lui Serghei Purciuc a copieii acțiunii, a citației sau înștiințării, mai mult ca atât nefiindu-i expedită nici copia hotărârii.

Astfel, după cum denotă materialele cauzei, cauza civilă în prima instanță a fost examinată fără înștiințarea legală a lui Serghei Purciuc, nefiind reprezentat de un avocat, în cazul în care mandatul avocatului (f.d. 8) nu a fost semnat de acesta, iar contract de asistență juridică lipsește la materialele cauzei.

Urmare a celor menționate, instanța de recurs constată că, încheierea Curții de Apel Bălți din 12 ianuarie 2017 este una nemotivată, concluziile fiind expuse

într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în cererea de apel în raport cu materialul existent la dosar, precum și normelor de drept ce reglementează acest aspect, fapt ce contravine prevederilor art. 193 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Or, analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

În situația dată, reieșind din specificul acțiunii, instanța de recurs consideră că la judecarea cauzei era necesară verificarea tuturor argumentelor apelantului în coraport cu materialele cauzei, conform cadrului legal ce guvernează raportul juridic supus judecării.

Mai mult, se constată că instanța de apel a adoptat încheierea de respingere a cererii de repunere în termenul de apel și restituire a apelului fără a se pronunța asupra tuturor argumentelor formulate în cererea de apel.

Astfel, Colegiul consideră că circumstanțele supra relatate au fost ignorate de instanța de apel, nefiindu-le date o apreciere cuvenită, or, urmau a fi examinate în cumul cu alte probe materiale.

Prin urmare, argumentele expuse urmau a fi apreciate și examinate în ansamblu cu alte probe din dosar, în conformitate cu art. 130 alin. (4) Cod de procedură civilă, care indică că, ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

În concluzie, instanța de recurs reține că cele descrise incontestabil indică la examinarea superficială a acțiunii, fără a fi examinate toate argumentele indicate de apelant prin prisma prevederilor legale, ce guvernează raportul juridic în litigiu.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră prematură concluzia instanței de apel vis-a-vis de cererea de repunere în termen a apelului, în cazul în care a examinat superficial cererea de apel, invocând în motivarea soluției de respingere a cerinței de repunere în termen prevederile art. 45 alin. (4) al Legii privind actele de stare civilă, care nu sunt aplicabile speței, precum și faptul că în cadrul ședinței de judecată avocatul apelantului a indicat că Serghei Purciuc a făcut cunoștință cu faptul divorțului în luna septembrie 2016, în cazul în care materialele cauzei nu denotă acest fapt.

Or, conform art. 116 alin. (1) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Sub aspectul celor relatate se constată că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea încheierii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

În concluzie și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant

al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

Distinct de cele arătate mai sus, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea Curții de Apel Bălți urmează a fi casată cu remiterea pricinii spre rejudecare.

La rejudecarea pricinii instanța urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de avocatul Olesea Baidan, în interesele lui Serghei Purciuc.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Bălți din 12 ianuarie 2017, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Iuliana Purciuc împotriva lui Serghei Purciuc cu privire la desfacerea căsătoriei, cu restituirea pricinii la rejudecare în Curtea de Apel Bălți.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

judecători

Valentina Clevadi

Dumitru Mardari

Galina Stratulat